

2023.01

Ajankohtaisia merkintöjä esimerkiksi verkon uusista välineistä, oppimisteknologiasta, tietoturvasta, mobiilipalveluista ja laajennetusta todellisuudesta.

31.1.2023

Sisällöt

- [Opaskokoelmia etätööhön - Guides for distance learning](#)
 - [Katso myös](#)
- [Google Workspace for Education](#)
 - [Docs](#)
 - [Meet](#)
 - [Slides](#)
 - [Ääniominaisuudet](#)
- [Microsoft Office 365 Education](#)
 - [Forms](#)
 - [Stream](#)
 - [Teams](#)
 - [Word](#)
- [Julkaiseminen](#)
 - [Balabolka](#)
- [Tekoäly](#)
 - [ChatGPT](#)
- [Tietoturva](#)
- [Lyhyesti](#)
- [Uutta kirjallisuutta](#)
- [Lisää uutisia](#)
- [Tärpit](#)
- [Lue Digi 2022](#)

Opaskokoelmia etätyöhön - Guides for distance learning

- [Google Meet](#)
- [Microsoft Teams](#)
- [Teamviewer-etäkäyttö](#)
- [VPN-etäkäyttö](#)
- [Zoom](#)

Katso myös

- [Metropolian tietohallinnon Helpdesk](#)
- [Metropolian Digiklinikka](#) (henkilökunnalle, sisäverkko)

Google Workspace for Education

Docs

- Tekstinkäsittelyohjelma [Docsissa](#) voi valita, näytetäänkö dokumentista ne sisällön ja rakenteen ohjausmerkit, jotka eivät näy tulosteessa. Ominaisuudesta voi olla hyötyä, jos haluaa tutkia esimerkiksi, missä näkymättömillä reunaviivoilla varustetun taulukon solujen rajat menevät. [Google Workspace Updates Blog](#).

Meet

- Videokonferenssiohjelma [Meetin](#) automaattisten tekstitysten joukkoon lisättiin englannin kielestä ruotsiksi -vaihtoehto. [Google Workspace Updates Blog](#).
- Tiedostojen jako Meet-sessiossa helpottui. Aineiston pystyy jakamaan uudesta, kulluvasta valikosta. Lisäksi: kun osallistuja jakaa aineistoa kesken session, tulee hänen eteensä käyttöoikeusikkuna, josta voi säädellä käyttöoikeuksia. [Google Workspace Updates Blog](#).

Slides

- Presentaatio-ohjelma [Slidesiin](#) lisättiin Follow-ominaisuus, joka parantaa yhteistyötä kollegojen kera. Follow-nappulan kautta pystyy seuraamaan reaaliaikaisesti, kuinka kollega työstää omaa esitystään. [Google Workspace Updates Blog](#).

Ääniominaisuudet

- Google paranteli [Docs](#)- ja [Slides](#)-sovellustensa ääniominaisuuksia. Esimerkiksi Slidesissa näkyy nyt puhujan puhe automaattisesti tekstitettyinä. Ohjelma välimerkittää tekstiä myös automaattisesti (eri asia, miten hyvin esimerkiksi pilkutus toimii suomenkielisessä tekstissä). [Google Workspace Updates Blog](#).

Kooste Googlen sovellusten tuoreutuksista: [Cloudpoint](#).

Microsoft Office 365 Education

Forms

- Kyselyohjelma [Formsia](#) on jalostettu eteenpäin. Yksi uudistus koskee vastausvaihtoehtoja, jotka voidaan nyt antaa kuvallisessa muodossa. Lisäksi luennon jälkeen voidaan kysyä osallistujilta niin sanottu pikapalaute, jossa voi olla esimerkiksi vaihtoehdot peukku ylös tai alas. [Microsoft 365 Insider Blog](#).
- Mike Tholfsen näyttää, miten kuvien lisääminen vastausvaihtojen joukkoon onnistuu. Samalla käydään läpi muita Microsoft Formsin uusia ominaisuuksia, joihin kuuluu muun muassa kehittyneemmät taustakuvateemat. [Mike Tholfsenin video](#).

Stream

- Videonjakosovellus [Streamissä](#) pystyy kaappaamaan videota ruudulta. Tämä on yksi merkittävimpiä päivityksiä Microsoftin tuoteprheessä. Yhdeksän muuta huomattavaa uudistusta vuonna 2022 käydään läpi [Petri Jämsenin videokoosteessa](#).
- Lisää Streamin tuoreutuksia on [Mike Tholfsenin videossa](#).

Teams

- Koosteita monitoimialusta [Teamsin](#) uutuuksista:
 - Osallistujien kädennosto näkyy nyt Teamsissa paremmin. Lisää tammikuun 2023 päivityksiä [Petri Jämsenin videossa](#).
 - Mitä uutta kokousten, koulutusten ja työpajojen fasilitoinnissa 2022-2023. [Jonas Rajanto](#).
 - Mike Tholfsen esittelee Teams for Educationin uutuuksia tammikuussa 2023. Opiskelijat pystyvät muun muassa raportoimaan tunnelmistaan emojiella. [Video](#).

Word

- Tekstinkäsittelyohjelma [Wordiin](#) on lisätty review-mahdollisuus. Dokumentin laatija voi antaa tietyille henkilöille oikeuden arvioida tekstiä. Lisäksi Wordin työpöytäversiossa voi jakaa tehtäviä ja toimeksiantoja kumppaneille. Nämä ja muut uutuudet oppaaneen [Mike Tholfsenin videossa](#).

Julkaiseminen

Balabolka

- [Balabolka](#)-sovelluksella pystyy muuttamaan tekstin puheeksi. Sillä voi tuottaa videolle puheen (myös vieraskielisen), jos niin sanottua oikeaa puhujaa ei ole käytettävissä. [Esa Riutan video](#).

Tekoäly

ChatGPT

- Sanfransicolainen Open AI julkaisi marraskuussa 2022 tekoälysovelluksen [Chat GPT](#). Kyseessä on chatbotteja huomattavasti kehittyneempi sovellus, joka pystyy antamaan vastauksia entistä monimutkaisempiin ongelmiin. Chat GPT:tä pyydytään käyttämään moniin eri tarkoituksiin, kuten
 - keskustelujen simulointiin
 - kirjoitettujen tekstien luomiseen
 - tiedonhakuun ja tiedon jäsentämiseen
 - kielenkäsittelyyn
 - tekoälyn avulla toteutettavien sovellusten kehittämiseen.
- Maailmalla on virinnyt keskustelua, mikä on Chat GPT:n ja muiden tekoälysovellusten rooli oppimistoiminnassa. Esimerkiksi australialaiset yliopistot ja jotkin yhdysvaltalaiset koulut ovat kieltäneet tekoälyn käytön. [Afterdawn](#).
- Trendi on kuitenkin kääntymässä suopeaksi Chat GPT:tä kohtaan, koska opiskelijat joutuvat valmistuttuaan joka tapauksessa käyttämään tekoälyä työelämässä. Jyväskylän yliopisto sallii ensimmäisenä suomalaisena korkeakouluna Chat GPT:n käytön opinnoissa ja tutkimisissa. [Helsingin Sanomat](#).
- Video: [Opetusmateriaalin tekeminen Chat GPT:llä](#).
- Chat GPT tulee vauhdilla myös työelämään. [Helsingin Sanomat](#).
- Chat GPT pohjautuu [GPT3](#)-kielimalliin, joka sisältää [syväoppimisen algoritmeja](#), joiden pohjalta se "ymmärtää" sen mitä siltä kysytään - ja osaa siten muodostaa vastauksensa selkeänä kielenä. Vuonna 2023 sen korvanee [GPT4](#), joka saattaa käyttää myös ääntä ja kuvaa lähtenään.

Tietoturva

- Digi- ja väestötietovirasto julkaisi [Digiturvallinen elämä](#) -koulutuskokonaisuuden.

Lyhyesti

- Microsoft suunnittelee [Chat GPT](#) -tekoälybotin lisäämistä [Bing](#)-hakukoneeseensa. [Tivi](#). Hakukonemarkkinoita tähän saakka hallinnut Google on noussut varpailleen Chat GPT:n johdosta. [New York Times](#).
- Sosiaalisen median käyttö muokkaa teinien aivoja, kertoo tuore tutkimus. [New York Times](#).
- Käsiin suihkutettava älyiho tekee esimerkiksi pöydän pinnasta näppäimistön. [Helsingin Sanomat](#).
- Sirupulan hellittäessä alkavat tietokoneiden hinnat laskea, joskin inflaatio myös nostaa niitä. [Helsingin Sanomat](#).
- Yhdysvallat haluaa murtaa Googlen valta-aseman mainonnassa. [Helsingin Sanomat](#).
- Pikaviestipalvelu [X](#) on ajautunut kaaokseen sen jälkeen, kun Elon Musk osti sen. Mainostajat ovat kaikkoamassa. [MTV](#).
- [Bittiensiirron ME-nopeus on lyöty](#). [Helsingin Sanomat](#).
- [Soundraw](#) on uusi tekoälysovellus, jonka avulla voi luoda musiikkia. Tekoälylle syötetään tunnelma, musiikin laji ja kappaleen pituus, minkä jälkeen tekoäly säveltää kappaleen.

Uutta kirjallisuutta

Metropolian kirjaston Pinterest-tili tarjoaa [katsauksen uusimpaan kirjallisuuteen](#) verkon uusien välineiden, opetusteknologian, yhteisöllisen median ja mobiilipalveluiden alalta.

Koonneet ja toimittaneet

- [Kimmo Valtimo](#) (tietoturvaosio), [Metropolian tietohallintopalvelut](#)
- [Petri Silmälä](#) (muut osiot), [Metropolian tietohallintopalvelut](#),

yhteistyössä [Metropolian kirjaston](#) kanssa.

Kirjoita lisäykset ja korjaukset sivun kommenttikenttään. Lähetä uutisvinkit sähköpostilla osoitekaavalla etunimi.sukunimi@metropolia.fi

Seuraavat Digi-uutiset ilmestyvät 29. maaliskuuta 2023. Seuraa tiedotteita!

Lisää uutisia

[Faceblog-sivu Facebookissa](#)

Tärpit

Erityisen kiinnostava, merkittävä tai hyödyllinen uusi väline tai palvelu tai oleellinen pointti (opettajan näkökulma).

Lue Digi 2022

- Etäopetus pandemian jälkeen
- Mobiililaitteet
- Informaatiovaikuttaminen
- Äänihaku
- Sähkölasku pienemmäksi?

Muun muassa näitä aiheita käsittelee Digi 2022 –e-kirja, [jonka voit ladata ja lukea ilmaiseksi!](#)

DIGI 2022

Verkon uusia välineitä ja menetelmiä

Petri Silmälä (toim.)